

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

CZV neprané 25 kg.....	4,40 Kč/kg
OOC neprané 25 kg	5,96 Kč/kg
Spotřebitelské ceny	10,43 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství

Česká republika

Jak naznačuje záhlaví s trendy cen brambor, v uplynulém dvoutýdenním cyklu všechny tyto kategorie cen klesaly. Nejzřetelnější propad cen zaznamenaly ceny spotřebitelské, naopak nejmenší změnu naznačily ceny farmářské, které se během čtrnácti dní posunuly dolů jen o 6 haléřů. To svědčí o tom, že jsou už vcelku stabilizované a producenti se nemusejí obávat významnějších výkyvů. Zdá se, že současná situace může přinést jistou míru uspokojení všem segmentům trhu. Na druhou stranu je nutno podotknout, že objem obchodů není během letních prázdnin nijak významně závratný, jeho nárůst se po právu očekává až během září, kdy se na trh vrátí i významný segment trhu – školní jídelny, které mnohde v současnosti nevaří.

Podle exkluzivního šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 33. a 34. týdnu roku 2008 takto:

CZV konzumních brambor 4,40 Kč/kg
(proti 32. týdnu 2008 pokles o 0,06 Kč/kg)
OOČ konzumních brambor 5,96 Kč/kg
(proti 32. týdnu 2008 pokles o 0,54 Kč/kg)

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor pohybovaly od 2,50 do 9,00 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami byla Impala, Marabel, Dali a Adora, pokračuje Adéla a Princes s těžištěm cen v rozsahu 3,00 až 5,50 Kč/kg.

Obchodníci prodávali konzumní brambory za cenu (OOČ) v rozsahu 3,50 – 9,00 Kč/kg, rané z dovozu už nahradily definitivně odrůdy domácí provenience.

Spotřebitelské ceny se ve 33. týdnu 2008 podle oficiálního šetření ČSÚ dostaly na hodnotu 10,43 Kč/kg (-0,74 Kč/kg), proti předchozímu období (31. týdnu 2008).

V uplynulém období se CZV proti 34. týdnu 2007 tentokrát opět snížily o 1,61 Kč/kg, SC v tomto období ovšem také klesly, pouze mírně o 1,13 Kč/kg,

obchodníci snížili ceny OOC meziročně o 1,16 Kč/kg. Meziroční rozdíl se tedy postupně vyrovnávají.

Evropská unie a svět

Byly zveřejněny výsledky vývozu silné exportní čtyřky, která zahrnuje Nizozemí, Belgie, Francii a Německo v oblasti vařených a mražených brambor (KN 2004 10) za měsíc duben 2008. Celková hodnota exportu z této oblasti činila v tomto období celkem 149,86 mil EUR, to je meziroční pokles o 12,7% (171,64 mil. € za IV-2007). Téměř polovina hodnoty exportu byla původem z Nizozemí (72,07 mil. EUR). Největšími odběrateli této komodity podle objemu byla Velká Británie, která zaplatila za brambory v přepočtu hodnotu 33,21 mil EUR, dále Francie 26,71 mil. EUR a Španělsko (10,8 mil. EUR).

V **Německu** hovoří první odhady sklizně brambor o meziročním propadu o 4,5%, to je víc, než se původně očekávalo. Ačkoli se regionálně navýšila plocha raných brambor v Severním Porýní-Vestfálsku až o jednu čtvrtinu, ubylo velké množství brambor pro průmyslové využití, zejména škrobových. Nejvíce v Dolním Sasku, nejvýznamnější bramborářské spolkové zemi, kde se farmáři přeorientovali na konzumní odrůdy brambor.

Španělsko hlásí mírný pokles týdenní průměrné farmářské ceny, která byla ke 13.7. na hodnotě 343,7 EUR/t, po předchozím týdnu, kdy se dostala na slušných 355,0 EUR/t (30.6.-6.7.), zatímco na konci června dosahovala pouze úrovně 328,0 EUR/t (pro období 23.6.-29.6. 2008).

Do **Ruska** bylo v období duben 07-březen 08 dovezeno celkem 331,97 tis. t konzumních brambor. Mezi největší dodavatele lze zahrnout Egypt (85,94 tis. t), Ázerbájdžán (62,05 tis. t), dále Nizozemí (47,31 tis. t komodity) a Čínu, která s importem 46,98 tis. t figuruje v tabulce na čtvrté pozici. Pro zajímavost s 1 921 t obsadily třináctou pozici USA.

TIS^{ČR} SZIF

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2008

Období zjištění ceny 34. týden 2008

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	4,30	3,82	-0,16
ADORA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	5,90	4,40	0,10
AGÁTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	4,20	3,70	-0,20
ASTORIA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	9,00	5,50	-
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	6,00	3,68	-0,04
DITTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	6,00	4,50	-0,23
GALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,00	5,50	5,27	-
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	7,50	4,72	-0,30
INOVA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,40	6,00	4,97	0,00
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	3,80	3,27	-
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	5,00	3,96	-0,39
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,10	5,50	4,86	-
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	9,00	5,50	-
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	9,00	4,40	-0,08
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	11,00	17,00	14,19	-0,53

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2008

Období zjištění ceny 34. týden 2008

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	5,00	4,48	-
AGÁTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,80	6,70	6,00	-0,18
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,80	9,00	5,87	-0,34
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	7,60	5,75	-0,21
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	8,00	5,85	-
SECURA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,70	8,00	7,40	-
VELOX	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,50	6,50	5,75	-1,00
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 1-15 kg	3,50	9,00	5,81	-0,43
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	13,50	20,00	15,76	-0,06

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu vydání

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory rané	28.	13,91	13,76	12,03	12,87	12,18	13,25	13,92	12,92	12,92	12,57	12,58	13,81	13,17	11,89	12,98
	29.	11,37	11,20	12,55	11,52	9,92	11,30	10,77	10,58	12,57	13,49	10,83	11,27	11,60	10,33	11,38
	30.	11,48	11,60	12,05	10,93	11,00	12,00	12,10	12,30	10,23	14,16	11,33	11,93	12,77	10,61	11,75
	31.	11,50	10,43	11,20	10,99	11,10	11,80	12,25	11,67	10,58	12,03	11,18	10,30	10,95	10,48	11,17
	33.	10,74	10,41	10,76	10,84	9,57	10,24	9,90	10,97	9,27	11,21	10,59	11,48	10,42	9,59	10,43

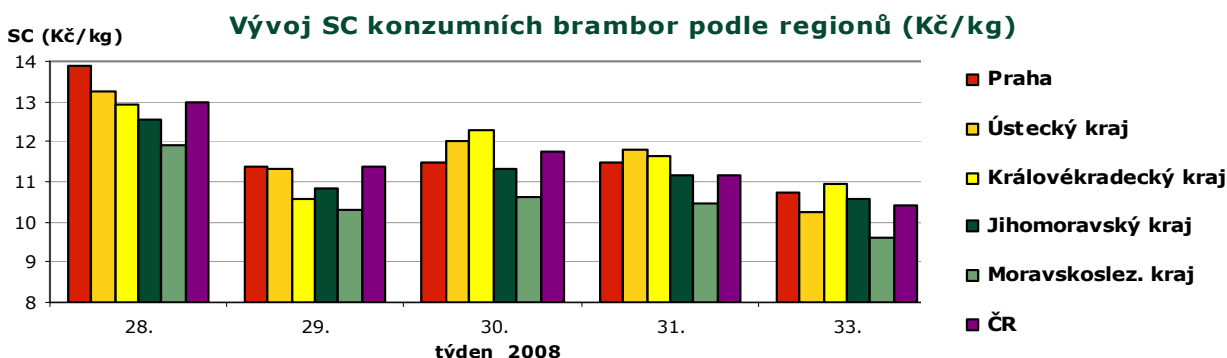
Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský;
Pramen: ČSÚ

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2007/2008	2006/2007	2007/2008	2006/2007
26. týden 08	4,65	8,98	8,33	12,22
28. týden 08	4,25	8,54	7,61	11,40
30. týden 08	4,35	7,55	6,77	9,27
32. týden 08	4,46	6,83	6,50	8,14
34. týden 08	4,40	6,01	5,96	7,12

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

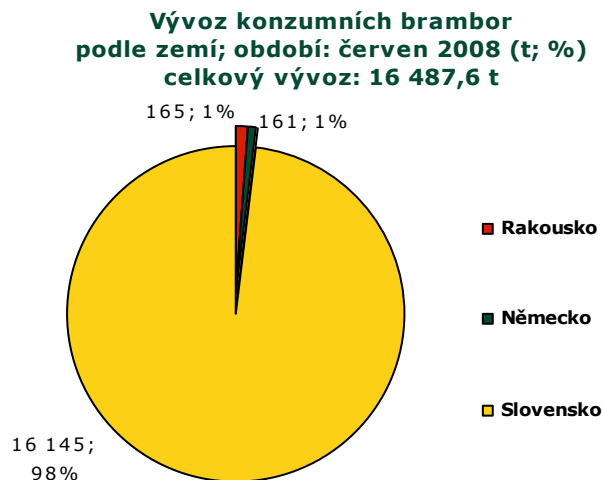
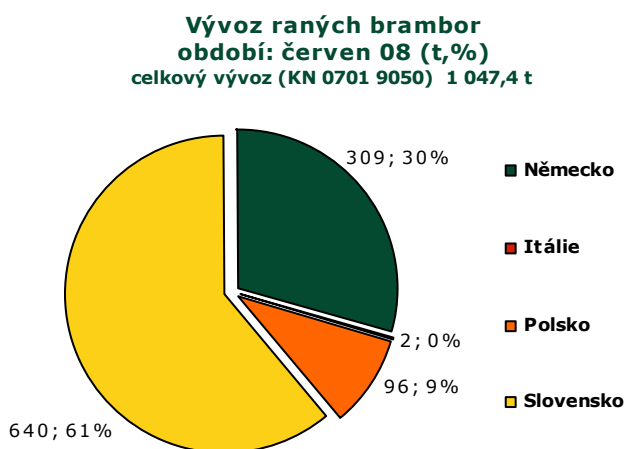

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Zahraniční obchod ČR – dovoz raných a konzumních brambor v období 1.6.-30.6. 2008

V červnu letošního roku bylo z ČR podle oficiálních údajů ČSÚ **vyvezeno celkem 1 047,4 t raných brambor (KN 0701 9050)**. Z tohoto objemu byl největší díl (61%), tedy téměř dvě třetiny měsíčního objemu vyvezeno na Slovensko, absolutně 640 t. Rovných 30% objemu putovalo k našim západním sousedům, do Německa (309 t) a bronz připadl tentokrát na Polsko (96t, 9%). Více viz níže.

Pravý dolní graf zohledňuje rozložení exportu **konzumních brambor (KN 0701 9090) v červnu 2008**. Absolutní většina byla vyexpedována k našim východním sousedům, na Slovensko (98%, 16 145 t). Přibližně 1% měsíčního exportu zahrnovaly oba naši německy mluvící sousední státy. V případě Rakouska to bylo o 4 t více, viz kruhový graf dole.

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2008

SKK/kg; EUR/100 kg

Období/odrůda	ADORA	IMPALA	Min. cena	Brambory celkem	Brambory celk. €/100 kg	Max. cena
26. týden 08	6,90	7,75	6,50	7,40	-	9,10
27. týden 08	6,27	6,30	5,50	6,50	-	9,00
28. týden 08	6,27	6,68	5,50	6,84	-	7,50
29. týden 08	-	6,34	5,30	6,46	21,44	7,80
30. týden 08	-	5,72	5,00	6,25	20,75	7,80
31. týden 08	-	5,53	5,00	5,98	19,85	6,50

Poznámka: 25 kg balení; Přepočet na € konverzním kurzem 1 € = 30,126 SKK

Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Německo

Aktuální regionální ceny raných brambor na centrální tržnici v Mnichově (€/t)

cena
EUR/t

Mnichov

■ Anabel, domácí

■ Christa, domácí

■ Nicola, domácí

■ Sieglinde, domácí

Pram

Pramen: Potato Markets monthly

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE

EUR/100 kg

Země	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Rumunsko	Srbsko	Slovensko	ČR
25. týden	15,59	48,80	7,44	24,44	-	50,37	27,34	19,24
26. týden	15,59	-	21,12	53,10	-	37,52	35,19	27,74
27. týden	-	42,38	23,77	40,76	-	37,99	21,43	18,81
28. týden	18,34	-	28,55	32,92	37,32	37,67	22,58	18,43
29. týden	21,28	-	21,65	31,52	26,39	37,88	21,27	18,57
30. týden	-	-	33,13	20,11	26,67	37,85	20,56	18,89
31. týden	29,85	-	-	20,13	28,18	-	19,67	-
32. týden	27,48	22,92	-	19,51	26,89	38,78	19,37	-

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích;

Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 12.08. – 14.08. 2008

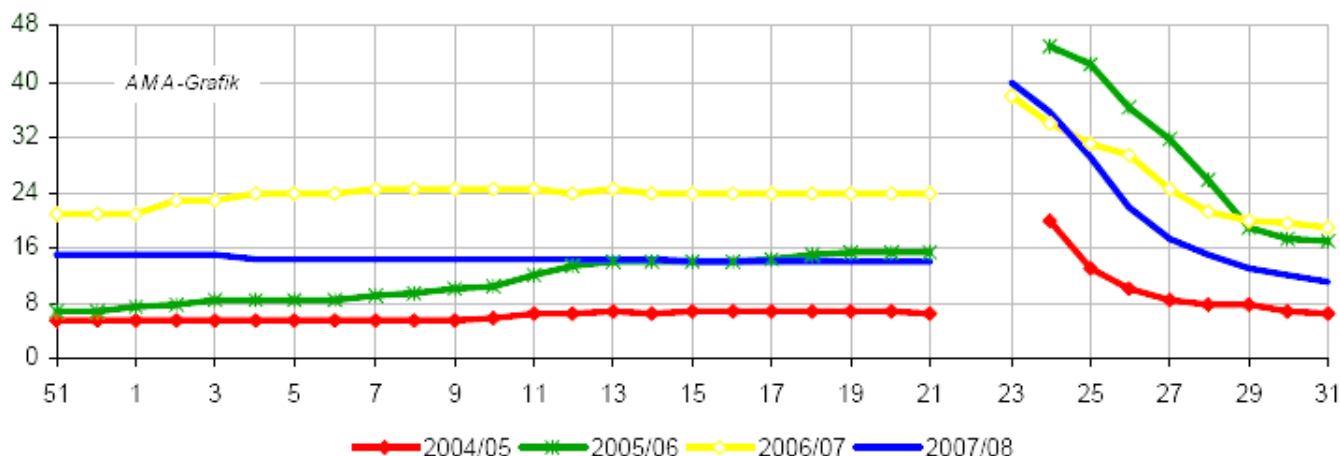
PLN/kg

Trh Polsko	Bronisze		Lublin		Poznaň		Rzeszów		Sandomierz		Wrocław	
	14.8.2008	14.8.2008	12.8.2008	12.8.2008	13.8.2008	13.8.2008	13.8.2008	13.8.2008	14.8.2008	14.8.2008	13.8.2008	13.8.2008
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Konz. brambory	0,80	0,90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
nové brambory*	-	-	0,60	0,70	0,60	0,67	0,50	0,60	0,40	0,60	0,60	0,60

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi; pozn.: nové brambory* = domácí produkce

Rakousko Vývoj cen zemědělských výrobců brambor

Pramen: www.ama.at

Porucha u brambor - "zebra chip"

Američtí vědci pracují na odhalení příčiny poruchy u brambor zvané "zebra chip" a na nalezení dlouhodobých řešení ochrany brambor proti ní.

Zebra chip (ZC) je stav, při kterém se uvnitř hlíz brambor objevují tmavé nevzhledné proužky, zvláště, když jsou nakrájeny a smaženy jako bramborové chipsy.

Vědci pracují na odhalení této příčiny poruchy u brambor a na nalezení dlouhodobých řešení pro ochranu brambor proti ní.

Vědci se při průzkumu toho, co způsobuje poruchu u brambor „zebra chip“, shodli na podezření, co zřejmě tuto poruchu způsobuje.

Drobný hmyz – merule *Bactericera* (*Paratrioza*) *cockerelli* z řádu polokřídlí (*Hemiptera*) je považována za přenašeče této choroby a podle studií vypracovaných vědci Jimem Crosslinem a Josephem Munyaneza je její žír na bramborách spojován se zamořením brambor poruchou ZC.

Ačkoliv není zcela jisté, že přítomnost tohoto hmyzu způsobuje ZC, Jim Crosslin, patolog rostlin z výzkumné jednotky ARS (Agentura pro zemědělský výzkum - Agricultural Research Service) amerického ministerstva zemědělství - Vegetable and Forage Crops Research Unit - v Prosser ve státě Washington a Joseph Munyaneza, entomolog z výzkumné laboratoře ARS Yakima Agricultural Research Laboratory ve Wapato ve státě Washington, jej považují za „hmyz, který je předmětem zájmu“.

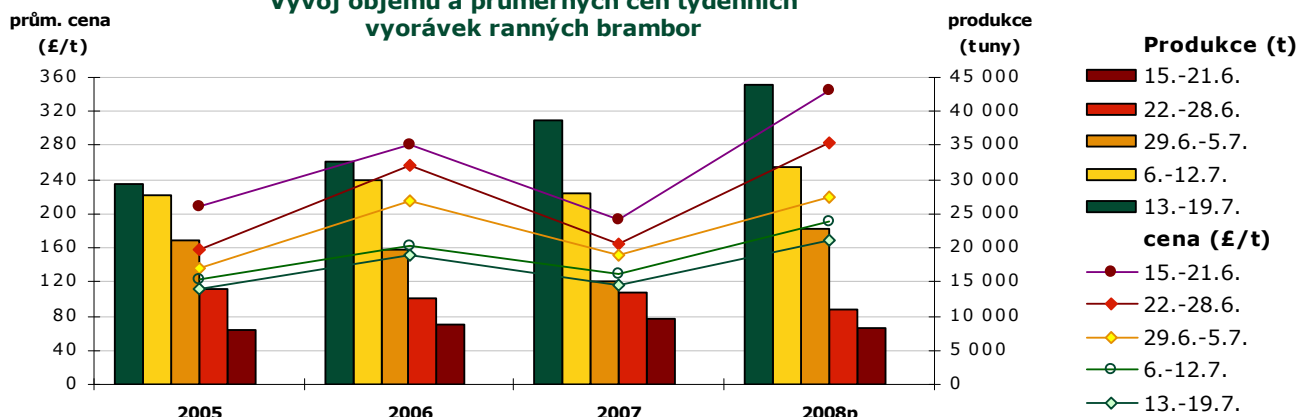
Klecové pokusy definitivně ukázaly, že činitel pocházející z půdy, pravděpodobně hmyz, je v procesu přenosu zapojen, protože rostliny pěstované v klecích si tuto poruchu nevyvinuly. Také nikdo nespojil specifický patogen s touto poruchou. Vědci testovali postižené rostliny na známé viry, bakterie, fytoplasmy a houby, ale žádný z těchto činitelů není konzistentně u nemocných rostlin nacházen.

pokračování na str. 6

Pramen: www.agronavigator.cz

Velká Británie tuny

Vývoj objemu a průměrných cen týdenních vyorávek ranních brambor

Pramen: *Potato Markets* montly; pozn.: 2008p = odhad

Maďarsko

Ceny brambor v supermarketech vybraných měst

HUF/kg

Nejčastější ceny	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
odrůda	33.týden 2008				32.týden 2008			
Condor	-	40	-	-	-	43	-	-
Desire	-	45	-	-	-	50	55	-
Cleopatra	-	40	-	-	-	40	-	-
Rozella	-	-	-	-	-	-	-	-
rané bram. polní	70	-	-	-	50	-	-	-
ostatní	-	-	50	45	-	-	-	40

Poznámka: uvedené ceny jsou nejčastější spotřebitelské ceny v supermarketech Maďarska; pozn.: „-“ = data nebyla k dispozici;
Pramen: www.akii.hu

Porucha u brambor - "zebra chip"

Rostliny brambor jsou oblíbenými hostiteli tohoto hmyzu a jeho nedospělá stadia do nich vpichují toxiny, které způsobují chorobu „psyllid yellows disease“, která má, podle těchto studií, podobné symptomy jako ZC. Tyto merule převládaly v polích napadených ZC, která Munyaneza prozkoumával v jižním Texasu v roce 2004. Navíc, merule zimují v oblasti Lower Rio Grande Valley a migrují na jaře směrem na sever.

Výzkumníci zjistili, že ZC je spojena s touto merulí, přinejmenším v jižním Texasu, ale neizolovali specifickou příčinu. Pěstitelé v této oblasti ale vědí, že jestliže potlačují tyto merule, značně omezují nebo eliminují svoje problémy se ZC.

Dlouhodobá řešení

Ačkoli vědci pracují na odhalení příčiny ZC, Dr. T-X Liu, entomolog z pokusné stanice Texas Agricultural Experiment Station ve Weslaco v Texasu hodnotí dvacet insekticidů z hlediska jejich schopnosti potlačovat meruli *Bactericera cockerelli*. Tento hmyz se živí šťávami, které vysává z listů svým bodavým a sacím ústním ústrojím a v tomto procesu do nich může vstříkovat některé patogeny nebo toxiny. Výzkumník měl mít výsledky svých pokusů v dubnu nebo květnu a údaje zkompletuje o několik měsíců později. Dr. Boris Castro, entomolog z výzkumné organizace Texas Cooperative Extension pracuje na vyvíjení dlouhodobého managementu integrované ochrany proti ZC a této meruli, která také

dokončení ze str. 5

může postihovat kultury rajčat. Řešení vyvinutá na základě studií vypracovaných v Texasu budou aplikována v dalších oblastech pěstujících brambory, sděluje John Goolsby, výzkumný entomolog z výzkumného centra amerického ministerstva zemědělství Kika de la Garza Subtropical research Center ve Weslaco. Ten začal studovat ZC v roce 2005. Porucha „zebra chip“ není omezena na Texas, ale jižní Texas je oblast, kde byl tento problém poprvé ve Spojených státech v roce 2000 odhalen, proto zde byl sestaven výzkumný tým, který bude bojovat s tímto problémem. Výzkumníci zkoumají každý možný aspekt a jakmile zjistí, jak lze zvládat ZC, tato řešení budou sdílena s oblastmi produkce brambor ležícími dále na severu. Kromě Texasu a Mexika byla ZC zjištěna v Guatemale, jižní Kalifornii, Nebrasce, Novém Mexiku a Coloradu. Podobné symptomy jsou hlášeny z některých oblastí východní Evropy, ale zda jsou stejné jako ZC v USA, není zatím potvrzeno. V několika případech, kde hlízy v poli vykazovaly více než 20 % výskytu ZC, bylo pole vyraženo z produkce pro zpracování chipsů a v podstatě opuštěno nebo eventuálně prodáno pro produkci krmiv nebo vloček. To pro pěstitele a zpracovatele znamená miliony dolarů ztrát.

Pramen: www.agronavigator.cz

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 20.8. 2008

1 EUR – 24,410 Kč 100 SKK – 80,532 Kč 1 PLN – 7,361 Kč 1 GBP – 30,771 Kč 1 DKK – 3,273 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF